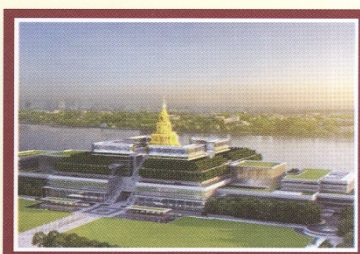

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา

ของวุฒิสภา

อ.พ. ๑/๒๕๖๒

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ งานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สิงหาคม ๒๕๖๒

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนัท ผาสุข	เลขาธิการวุฒิสภา
นางสาวสุภางค์จิตต์ ไตรเทพพิสัย	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายบุญสงค์ ทองอินทร์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายธีรพัฒน์ พิเชฐวงศ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายทศวิมล หุ้ เกียรติทัตต์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ดันเบ็ต	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙ , ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ สารระสำคัญ และบทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑

๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ..... - ๑ -

๒. สรุปข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐

พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ..... - ๓ -

ภาคผนวก

: สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๓๖๕ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา ..... (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ..... (๓)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

และร่างพระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... (๖)

: หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ..... (๗)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ และบทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

จากนั้น ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอญัตติขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง โดยกรรมาธิการเต็มสภา^๑ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้อนุมัติตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอญัตติดังกล่าว ต่อจากนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นคณะกรรมาธิการและการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรการรวมกันไป^๒

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๑๖ และข้อ ๑๑๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง บัญญัติไว้ดังนี้

“ข้อ ๑๑๖ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้สภาพิจารณาตามลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมาธิการ

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมาธิการ สภาจะให้คณะกรรมาธิการสามัญหรือคณะกรรมาธิการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้

การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาจะกระทำต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติ โดยมีจำนวนสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคนและที่ประชุมอนุมัติ”

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๘ บัญญัติไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๒๘ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมาธิการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมาธิการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาเป็นการพิจารณาขึ้นคณะกรรมาธิการและการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรการรวมกันไป”

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐

เหตุผล

เหรียญรัตนาภรณ์ เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่เป็นเครื่องหมายในส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์อย่างหนึ่ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชดำริสร้างขึ้นเป็นประเดิมสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณแก่ผู้ซึ่งมีความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ก็ได้ทรงอนุโลมสร้างเหรียญรัตนาภรณ์ขึ้นพระราชทานเป็นประเพณีสืบมาทุกรัชกาล ทั้งนี้เป็นแบบอย่างอันดี สมควรที่จะให้มีเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลปัจจุบันขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณส่วนพระองค์ตามโบราณราชประเพณีสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... มีเนื้อหารวมจำนวน ๗ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. กำหนดให้มีเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ขึ้นไว้สำหรับพระราชทานเป็นส่วนพระองค์ โดยลักษณะแห่งเหรียญรัตนาภรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. อยู่ในขอบวงกลมซึ่งมีรัศมี เหนือรัศมีมีเลข ๑๐ ภายใต้อุณาโลม หลังอุณาโลมมีห่วงทำด้วยทองคำสำหรับร้อยแพรแถบข้างบน มีลำดับเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

- ๑) ชั้นที่ ๑ อักษรพระปรมาภิไธยทองคำฝังเพชรทั้งดวง
- ๒) ชั้นที่ ๒ อักษรพระปรมาภิไธยทองคำ ลงยาสีขาว ขอบเรือนเงินประดับเพชร
- ๓) ชั้นที่ ๓ อักษรพระปรมาภิไธยกาไหล่ทอง ลงยาสีขาว ขอบสร่งทองคำ
- ๔) ชั้นที่ ๔ อักษรพระปรมาภิไธยกาไหล่ทอง ขอบสร่งเงิน
- ๕) ชั้นที่ ๕ อักษรพระปรมาภิไธยเงิน ขอบสร่งเงิน

ทั้งนี้ โดยให้มีแพรแถบกว้าง ๓๒ มิลลิเมตร พื้นสีเหลือง มีริ้วสีขาว ๒ ข้าง สอดร้อยห่วง เหมือนกันทั้ง ๕ ชั้น สำหรับพระราชทานสตรี ผูกเป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าป้าซ้าย สำหรับพระราชทานบุรุษ ไม่ผูก ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย (ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัตินี้ จะพระราชทานแก่ผู้ใด แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร โดยมีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกรประจำพระองค์เป็นสำคัญกำกับไว้ด้วย ทั้งนี้ ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญนี้ จะเขียนอักษรย่อไว้ท้ายชื่อ ก็ให้เขียนดังนี้

- ๑) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๑ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๑
- ๒) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๒ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๒
- ๓) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๓ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๓
- ๔) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๔ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๔
- ๕) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๕ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๕ (ร่างมาตรา ๔)

๓. กำหนดให้เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัตินี้ พระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณส่วนพระองค์ และพระราชทานเป็นสิทธิ แม้ผู้ได้รับพระราชทาน ล่วงลับไปแล้วก็ให้ตกทอดแก่ทายาท เพื่อรักษาไว้เป็นที่ระลึกในวงศ์ตระกูลสืบไป หากว่าทายาท มีความปรารถนาจะเชิดชูเกียรติคุณ จะใช้แต่ดวงเหรียญร้อยสร้อยสวมคอ ก็พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ใช้ได้ แต่จะร้อยแพรแถบเอาไปใช้ประดับไม่ได้ ทั้งนี้ ถ้าผู้ได้รับพระราชทานหรือทายาท กระทำความผิด ร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้ และกำหนดให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญดวงใหม่ เลื่อนเป็นชั้นสูงขึ้นไปต้องส่งเหรียญดวงเดิมคืน (ร่างมาตรา ๕)

๔. กำหนดให้ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ อยู่แล้วในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ (ร่างมาตรา ๖)

๕. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗)

บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เหรียญรัตนาภรณ์ เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่เป็นเครื่องหมายในส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์อย่างหนึ่ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชดำริสร้างขึ้นเป็นประเดิมสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณแก่ผู้ซึ่งมีความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ก็ได้ทรงอนุโลมสร้างเหรียญรัตนาภรณ์ขึ้นพระราชทานเป็นประเพณีสืบมาทุกรัชกาล ทั้งนี้เป็นแบบอย่างอันดี สมควรที่จะให้มีเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลปัจจุบันขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณส่วนพระองค์ตามโบราณราชประเพณีสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๒.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

๒.๑.๑ เหตุผลในการรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

นายวิชณุ เครื่องงาม รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้แทนคณะรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร สรุปสาระสำคัญได้ว่า นอกจากที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้แล้ว โดยโบราณราชประเพณีถือว่า ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้เป็นกฎหมายประจำรัชกาลและจะเสนอประเดิมเมื่อเริ่มรัชกาลตามแบบธรรมเนียมที่เคยปฏิบัติมาเสมอ

สำหรับคำว่า “เครื่องราชอิสริยาภรณ์” นั้น หมายถึง เครื่องประดับสำหรับพระมหากษัตริย์หรือที่พระมหากษัตริย์พระราชทานแก่บุคคลต่าง ๆ โดยใช้เป็นเครื่องประดับ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น มีอยู่หลายประเภท หลายชื่อ หรือที่เรียกกันว่าหลายตระกูล เช่น ตระกูลจุลจอมเกล้า ซึ่งมีสี่ประจำตระกูลเป็นสีชมพู ตระกูลมงกุฎไทย ซึ่งมีสี่ประจำตระกูลเป็นสีน้ำเงิน

ตระกูลช่างเผือก ซึ่งมีสีประจำตระกูลเป็นสีแดง และตระกูลติเรกคุณาภรณ์ ซึ่งมีสีประจำตระกูลเป็นสีเขียว เป็นต้น นอกจากนี้ มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์อีกตระกูลหนึ่งคือ ตระกูลรัตนาภรณ์ ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือมีเหรียญอักษรพระปรมาภิไธยประจำในแต่ละรัชกาล และมีแพรแถบพื้นสีเหลือง มีริ้วสีขาว ๒ ข้าง โดยมีมาตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และเริ่มมีกฎหมายรองรับตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้นมา เมื่อบัดนี้ ได้ผ่านพ้นพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดสร้างเหรียญรัตนาภรณ์ และเหรียญราชรุจิ เพื่อพระราชทานแก่ข้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามพระราชอัธยาศัย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายขึ้นเพื่อรองรับตามร่างพระราชบัญญัติ เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

เหรียญรัตนาภรณ์เป็นเหรียญอิสริยาภรณ์ประจำรัชกาล ซึ่งตามโบราณราชประเพณี เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณ ส่วนพระองค์แก่ผู้ซึ่งมีความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙ บัญญัติว่า “พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาและถอดถอนฐานันดรศักดิ์ และพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์” ดังนั้น การพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงเป็นพระราชอำนาจที่จะมีพระราชดำริให้มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดใดและจะพระราชทานแก่ผู้ใดตามพระราชอัธยาศัยได้ และแนวทางปฏิบัติที่สืบทอดกันมาได้มีการตราพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ประจำรัชกาลขึ้นไว้ เพื่อประโยชน์ในการรับรองสิทธิในการประดับเหรียญและการสืบทอดต่อไปยังทายาท และกำหนดหน้าที่ในการส่งคืนเหรียญเมื่อได้รับเหรียญชั้นสูงขึ้นหรือเมื่อทรงเรียกคืน รวมทั้งเป็นการป้องกันมิให้ผู้ไม่มีสิทธิประดับเหรียญโดยมิชอบ จึงสมควรที่จะให้มีเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลปัจจุบันขึ้นตามโบราณราชประเพณีสืบไป

๒.๑.๒ ข้อสังเกตเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและมีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เพื่อให้เป็นไปตามโบราณราชประเพณีซึ่งเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์เป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณตามพระราชอัธยาศัย และเพื่อให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์และทายาทได้สำนึกในพระมหากษัตริย์คุณ รวมทั้งได้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ในการประดับเหรียญและการตกทอดแก่ทายาท จึงเห็นสมควรให้มีการตราพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ขึ้นตามโบราณราชประเพณีสืบไป

อย่างไรก็ตาม ในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาพบว่า ได้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเหรียญ การจำหน่ายเหรียญโดยหลอกลวงให้ผู้ซื้อหลงเชื่ออันเป็นเท็จ ผ่านทางเว็บไซต์ต่าง ๆ หรือผู้ไม่มีสิทธิได้นำเหรียญไปประดับโดยมิชอบเป็นจำนวนมาก ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญาได้มีการกำหนดลักษณะความผิดและอัตราโทษไว้สำหรับการกระทำความผิดดังกล่าว ได้แก่ ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๑๔๖^๑ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง ตามมาตรา ๒๕๐^๒ และความผิดเกี่ยวกับการค้า ตามมาตรา ๒๗๑^๓ แต่ก็ยังพบว่ามีผู้กระทำความผิดในเรื่องดังกล่าว อยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น จึงขอให้ทางรัฐบาลได้พิจารณากำหนดแนวทาง กลไก หรือมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ทั้งในเรื่องของการป้องกัน การปราบปราม การตรวจสอบและการติดตามประเมินผล ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดการกระทำความผิดในเรื่องดังกล่าวต่อไป

๒.๑.๓ นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ได้ตอบชี้แจงข้อซักถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

สำหรับประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับกรณีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเหรียญ การจำหน่ายเหรียญโดยหลอกลวงให้ผู้ซื้อหลงเชื่ออันเป็นเท็จ และผู้ไม่มีสิทธิได้นำเหรียญไปประดับโดยมิชอบดังกล่าว นั้น ทางรัฐบาลจะได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

^๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๖ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๔๖ ผู้ใดไม่มีสิทธิที่จะสวมเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมายของเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล หรือไม่มีสิทธิในยศ ตำแหน่ง เครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือสิ่งที่มีลักษณะเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กระทำการเช่นนั้นเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

^๒ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๕๐ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดิน หรือพระปรมาภิไธย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

^๓ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๑ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๗๑ ผู้ใดขายของโดยหลอกลวงด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพหรือปริมาณแห่งของนั้นอันเป็นเท็จ ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๒.๑.๔ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เหยียดนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๔๖๙ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง (ไม่มี) และมีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในชั้นคณะกรรมการและการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมารวมกันไป โดยกรรมการเต็มสภา

๑. ร่างพระราชบัญญัติเหยียดนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่องด่วนที่ ๒๑
https://library2.parliament.go.th/giventake/content_hr/hr25/d080762-10.pdf

๒. บันทึกการประชุม ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse.php?m_id=4149

๒.๒ วาระที่สอง

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๕๘ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

๔. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... มีประเด็นข้อสังเกตดังนี้

ตามโบราณราชประเพณีการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะมีพระราชดำริให้มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดใดและจะพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณส่วนพระองค์แก่ผู้ใดได้ตามพระราชอัธยาศัย ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙ ได้บัญญัติว่า “พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาและถอดถอนฐานันดรศักดิ์ และพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์” ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่สืบทอดกันมาในการตราพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ขึ้นไว้ เพื่อประโยชน์ในการรับรองสิทธิในการประดับเหรียญและการสืบทอดต่อไปยังทายาท และเพื่อป้องกันมิให้ผู้ไม่มีสิทธิประดับเหรียญโดยมิชอบ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ขึ้น ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องซึ่งผู้ร่วมหารือและแสดงความคิดเห็นต่างก็เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และมีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและงบประมาณ รวมทั้งมีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอนด้วยแล้ว

๓. ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

https://www.senate.go.th/doctest/doc.php?pdf=http://library.senate.go.th/document/mSubject/Ext85/85495_0002.PDF

Scan me ๓

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้^๑

- การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการรับฟังผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๑๙ - ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป็นเวลา ๗ วัน

- การจัดการประชุมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ ทำเนียบรัฐบาล มาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... แล้ว อีกทั้งได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมชี้แจงและแสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ณ ห้องประชุมเสริม วินิจฉัยกุล สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ ครั้ง

๒. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตราร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... มีดังนี้

- ผู้ได้รับผลกระทบ

ไม่มี

- ด้านเศรษฐกิจ

ไม่มี

^๑ ศึกษาเพิ่มเติมได้จาก <http://web.krisdika.go.th/data/comment/bil/bill213-sum.pdf>

- ด้านสังคม

ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับไม่มีผลกระทบต่อสังคมและไม่ทำให้เกิดภาวะใด ๆ แก่รัฐหรือประชาชน

- ด้านงบประมาณ

ไม่มี

- สิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ถูกจำกัด

ไม่มี

๓. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากกฎหมายผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th)

๔. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... แล้ว เห็นควรยืนยันตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง

สรุปข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง
กับร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป*

ความหมาย

เหรียญรัตนาภรณ์ (The Royal Cypher Medal) เป็นเหรียญส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์สำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากฤษฎาแล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร

ผู้ที่ได้รับพระราชทานจะได้รับประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกรประจำพระองค์กำกับไว้ หากได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ในชั้นที่สูงขึ้นต้องส่งเหรียญดวงเดิมคืน

หากผู้ได้รับพระราชทานเหรียญวายชนม์ จะพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ทายาทเก็บเหรียญเอาไว้เป็นเกียรติยศ และสามารถใส่เหรียญร้อยสร้อยสวมคอได้ แต่จะนำไปร้อยแพรแถบเพื่อเอาไปประดับกับเสื้อไม่ได้ นอกจากนี้ยังสามารถเขียนอักษรย่อของเหรียญที่ได้รับพระราชทานไว้ท้ายชื่อได้อีกด้วย

ประวัติความเป็นมา “เหรียญรัตนาภรณ์”

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาเหรียญรัตนาภรณ์นี้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๒ เดิมเรียกว่า “รจนาภรณ์” สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในพระองค์และในการช่างชั้นที่ ๒ รองจากตราภรณ์ เมื่อตราพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์เมื่อปีระกา จุลศักราช ๑๒๓๕ (๒๔๑๖) จึงเปลี่ยนนามเป็นรัตนาภรณ์ สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในพระองค์และในการช่างเป็นชั้นที่ ๑ เหรียญบุษปมาลา เป็นชั้นที่ ๒

ครั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปรารถนาถึงเจ้านายและข้าราชการที่ตามเสด็จประพาสเกาะชวา ซึ่งต้องลำบากกรากกรำเมื่อช่วยกันรักษาพยาบาลสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าอักษราภิเศกเดชาวุธ กรมขุนนครราชสีมา ซึ่งประชวรหนักอยู่เกือบเดือน พระองค์จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้คิดออกแบบสร้างเหรียญรัตนาภรณ์ขึ้นใหม่ และให้มีเป็น ๕ ชั้น เพื่อพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบแก่ผู้ซึ่งได้โดยเสด็จในครั้งนั้นทั้งฝ่ายหน้าและฝ่ายใน และพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบแก่ผู้อื่นเป็นบำเหน็จความชอบอย่างอื่นต่อมา

ในปี พ.ศ. ๒๔๔๗ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปี วันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาเหรียญรัตนาภรณ์

---

* สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนักอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์, เหรียญรัตนาภรณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพฯ : สำนัก, ๒๕๕๐), ๙.

รัชกาลที่ ๔ ขึ้น สำหรับพระราชทานพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการ ผู้รับราชการมาในรัชกาลที่ ๔ หรือผู้เป็นสมาชิกของเครื่องราชอิสริยาภรณ์นพรัตนราชวราภรณ์ หลังจากนั้น ก็ได้มีการสถาปนาเหรียญรัตนาภรณ์ขึ้นในทุกรัชกาลจนถึงปัจจุบัน

เหรียญรัตนาภรณ์ประจำแต่ละรัชกาล

เหรียญรัตนาภรณ์ประจำแต่ละรัชกาล มีดังนี้

- เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๔ ใช้อักษรย่อว่า ม.ป.ร.
- เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๕ ใช้อักษรย่อว่า จ.ป.ร.
- เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๖ ใช้อักษรย่อว่า ว.ป.ร.
- เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๗ ใช้อักษรย่อว่า ป.ป.ร.
- เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๘ ใช้อักษรย่อว่า อ.ป.ร.
- เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๙ ใช้อักษรย่อว่า ภ.ป.ร.

เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐

เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากรุณาธิคุณส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยลักษณะแห่งเหรียญ คือ มีอักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. อยู่ในขอบวงกลมซึ่งมีรัศมี เหนือรัศมีมีเลข ๑๐ ภายใต้อุณาโลม หลังอุณาโลมมีห่วงทำด้วยทองคำสำหรับร้อยแพรแถบข้างบน มีลำดับเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ อักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. ขอบทองคำฝังเพชรทั้งดวง อักษรย่อ ว.ป.ร. ๑

ชั้นที่ ๒ อักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. ทองคำ ลงยาสีขาว ขอบเรือนเงินประดับเพชร อักษรย่อ ว.ป.ร. ๒

ชั้นที่ ๓ อักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. กาไหล่ทอง ลงยาสีขาว ขอบสร่งทองคำ อักษรย่อ ว.ป.ร. ๓

ชั้นที่ ๔ อักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. ทอง ขอบสร่งเงิน อักษรย่อ ว.ป.ร. ๔

ชั้นที่ ๕ อักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. เงิน ขอบสร่งเงิน อักษรย่อ ว.ป.ร. ๕

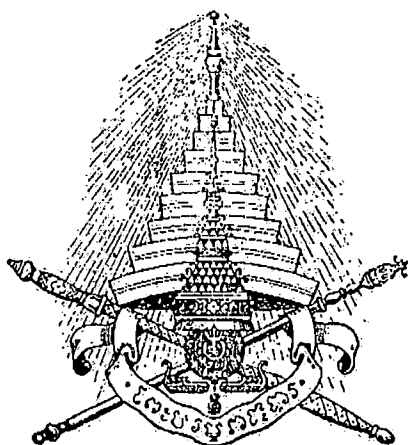
และให้มีแพรแถบกว้าง ๓๒ มิลลิเมตร พื้นสีเหลือง มีริ้วขาว ๒ ข้าง สอดร้อยห่วงเหมือนกัน ทั้ง ๕ ชั้น สำหรับพระราชทานสตรีผู้เป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย สำหรับพระราชทานบุรุษ ไม่ผูก ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

การตรากฎหมายเหรียญรัตนาภรณ์ในรัชกาลที่ผ่านมา

พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ เริ่มมีการตราขึ้นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ ๗ เป็นต้นมา จนถึงรัชกาลที่ ๙ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๗ พุทธศักราช ๒๔๖๙

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๔๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๓ หน้า ๕๐๓

พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์
รัชกาลที่ ๗
พุทธศักราช ๒๔๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ฯ สั่งว่า
เหรียญรัตนาภรณ์ เป็นเหรียญเครื่องหมายในส่วนพระองค์
อย่างหนึ่ง สมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชดำริห์สร้างขึ้นเป็น
ประเดิม สำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหา

เล่ม ๔๓ มา ๕๐๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

กรุณา แก่ผู้ซึ่งมีใจจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท แล้ว
แต่จะทรงพระราชดำริห์เห็นสมควร ต่อมาถึงรัชสมัยในสมเด็จพระ
พระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ก็ได้ทรงอนุโลมสร้างเหรียญรัตนาภรณ์ชั้นพระราชทานดุษฎีเทย
วกัน ทรงพระราชดำริห์เห็นว่า เป็นแบบอย่างอันดี สมควร
ที่จะสร้างเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลปัจจุบันขึ้นอีกต่อไป ไว้พระ
ราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากฎณา แก่ผู้ซึ่งสวามีภักดี
ต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทตามลำดับชั้น จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติ
เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๗ พุทธศักราช ๒๕๖๕ และให้ใช้
ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๒ ลักษณะแห่งเหรียญรัตนาภรณ์ตามพระราชบัญญัติ
นี้ ให้มีอักษรพระบรมนามาภิไธย ป.ป.ร. อยู่ในขอบวงรี
หยิกทแยงสี่แฉก มีหูสำหรับร้อยแพรแถบข้างบน ทำด้วย
ทองคำแลเงิน ลงยาฝังเพชร ยักเยื้องไว้อย่างต่างกัน มีลำดับ
เป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ เรือนเงินประดับเพชรทั้งดวง หูทองคำ

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๓ หน้า ๕๐๕

ชั้นที่ ๒ อักษรพระบรมนามาภิไธยทองคำลงยาเขียว ขอบ
เรือนเงินประดับเพชร หูทองคำ

ชั้นที่ ๓ อักษรพระบรมนามาภิไธยทองคำลงยาเขียว ขอบ
เพชรสร้างเงิน หูทองคำ

ชั้นที่ ๔ อักษรพระบรมนามาภิไธยทองคำ ขอบเพชร
สร้างเงิน หูทองคำ

ชั้นที่ ๕ อักษรพระบรมนามาภิไธยเงิน ขอบเพชรสร้างเงิน
หูทองคำ

ให้มีแพรแถบพื้นสีเหลือง มีริ้วเขียว ๒ ข้าง กว้าง ๒๓
มิลลิเมตร สอดร้อยหู เหมือนกันทั้ง ๕ ชั้น สำหรับพระราช
ทานสตรีผู้กเป็นรูปแมงปอ สำหรับพระราชทานบุรุษไม่ผู้ก
ใช้กัตดอกเสื่อข้างซ้าย

มาตรา ๓ เหยี่ยุนี้จะพระราชทานแก่ผู้ซึ่งมีน้ำใจจงรักภักดี
แต่ได้เฝ้าล่องธูลพระบาท แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็น
สมควร โดยพระมหากรุณา มีประกาศนียบัตรลงลายพระราช
หัตถเลขา ประทับพระราชลัญจกรเป็นสำคัญ กำกับไว้ด้วย
ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหยี่ยุชั้นใด จะเขียนหมายย่อไว้
ท้ายชื่อ ก็ให้เขียนหมายเหยี่ยุชั้นนั้น ดังนี้

เล่ม ๔๓ หน้า ๕๐๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๔๖๕

ชั้นที่ ๑ หมายถึง ป.ป.ร. ๑

ชั้นที่ ๒ หมายถึง ป.ป.ร. ๒

ชั้นที่ ๓ หมายถึง ป.ป.ร. ๓

ชั้นที่ ๔ หมายถึง ป.ป.ร. ๔

ชั้นที่ ๕ หมายถึง ป.ป.ร. ๕

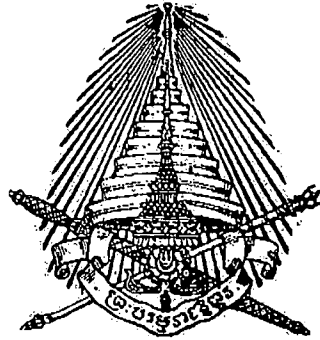
มาตรา ๔ เหยี่ยุนี้พระราชทานเป็นของส่วนพระองค์จะต้องส่งคืนแต่ดวงเดิมเมื่อได้พระราชทานดวงใหม่เลื่อนเป็นชั้นสูงขึ้นไป ดวงที่ได้รับพระราชทานประจำตัวนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเป็นสิทธิ์ - แม้ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานล่วงลับไปแล้ว ก็ให้ตกทอดเป็นมรดกแก่ทายาทญาติหลาน เพื่อจะได้เก็บไว้เป็นที่ระลึกในวงศ์ตระกูลสืบไป หากว่าทายาทญาติหลานมีปรารถนาจะเชิดชูเกียรติคุณจะเอาแต่ดวงเหยี่ยอร้อยสร้อยสวมคอ ก็พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สวมได้ แต่จะร้อยแพรแถบเอาไปใช้ประดับไม่ได้

มาตรา ๕ ให้กรมราชเลขาธิการเป็นเจ้าหน้าที่รักษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

ประกาศมาณวันที่ ๑๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๖๕ เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

๒. พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๘ พุทธศักราช ๒๔๘๐

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ หน้า ๕๕๒

พระราชบัญญัติ
เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๘
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนนทรโยธิน

ตราไว้เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕๕ หน้า ๕๔๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๐

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจะสร้างเหรียญ
รัตนาภรณ์รัชชกาลปัจจุบัน ขึ้นไว้พระราชทาน เป็น ส่วน
พระองค์พระมหากษัตริย์

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เหรียญรัตนาภรณ์รัชชกาลที่ ๘ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ลักษณะแห่งเหรียญรัตนาภรณ์ตามพระราช
บัญญัตินี้ให้อักษรพระบรมนามาภิไธย อ.ป.ร. อยู่ในขอบ
วงกลมซึ่งมีรัศมีสำหรับร้อยแปดข้างบน ทำด้วยทองคำ
เงิน และเงินขัดเงายกเยื้องไว้ต่างกัน มีลำดับ
เป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ เรือนเงินประดับเพชรทั้งดวง หูทองคำ

ชั้นที่ ๒ อักษรพระบรมนามาภิไธย ทองคำลงยาแดง
ขอบเรือนเงินประดับเพชร หูทองคำ

วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๔๘๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ หน้า ๕๔

ชั้นที่ ๓ อักษรพระบรมนามาภิไธยทองคำ ลงยาแดง
ขอบเพชรสร้างเงิน หูทองคำ

ชั้นที่ ๔ อักษรพระบรมนามาภิไธยทองคำ ขอบเพชร
สร้างเงิน หูเงิน กาไหล่ทอง

ชั้นที่ ๕ อักษรพระบรมนามาภิไธยเงิน ขอบเพชรสร้าง
เงิน หูเงิน กาไหล่ทอง

ให้มีแพรแถบพื้นสีเหลือง มีริ้วแดง ๒ ข้าง กว้าง ๒๓
มิลลิเมตร สอดร้อยหูเหมือนกันทั้ง ๕ ชั้น

สำหรับพระราชทานสตรีผู้เป็นรูปแมงปอ

สำหรับพระราชทานบุรุษไม่ผูก ไข่กลัดดอกเสื่อ

มาตรา ๔ เหยี่ยุนี้พระมหากษัตริย์จะพระราชทานแก่
ผู้ใด แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร โดยพระมหา
กรุณา มีประกาศนียบัตรลงลายพระราชหัตถเลขาประทับ
พระราชลัญจกรเป็นสำคัญกำกับไว้ด้วย ผู้ซึ่งได้รับพระราช
ทานเหยี่ยุชั้นใด จะเขียนหมายขอไว้ท้ายข้อก็ให้เขียน
หมายเหยี่ยุชั้นนั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ หมาย อ.ป.ร. ๑

ชั้นที่ ๒ หมาย อ.ป.ร. ๒

เล่ม ๕๔ หน้า ๘๔๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๐

ชั้นที่ ๓ หมายถึง อ.ป.ร. ๓

ชั้นที่ ๔ หมายถึง อ.ป.ร. ๔

ชั้นที่ ๕ หมายถึง อ.ป.ร. ๕

มาตรา ๕ เหยี่ยุณพระราชนานเป็นของส่วนพระองค์
จะต้องส่งคืนแต่ดวงเดิม เมื่อได้รับพระราชทานดวงใหม่
เลื่อนเป็นชั้นสูงขึ้นไป ดวงที่ได้รับพระราชทานประจำตัวนั้น
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเป็นสิทธิ์ แม้ผู้ซึ่ง
ได้รับพระราชทานล่วงลับไปแล้ว ก็ให้ตกทอดเป็นมรดก
แก่ทายาทเพื่อจะได้เก็บไว้เป็นที่ระลึกในวงศ์ตระกูลสืบไป
หากว่า ทายาท มีปรารถนาจะ เชิด ชู เกียรติคุณ จะเอาแต่
ดวง เหยี่ยุณ ร้อย สร้อย สวมคอ ก็พระราชทาน พระบรมราชา
อนุญาตให้สวมได้ แต่จะร้อย แพรแถบเอาไปใช้ประดับไม่ได้

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไป
ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

๓. พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๙ พ.ศ. ๒๔๙๕

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

ตอนที่ ๕๕ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ กันยายน ๒๔๙๕

พระราชบัญญัติ

เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๙

พ.ศ. ๒๔๙๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๕

เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระ
บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลปัจจุบันขึ้น
ไว้สำหรับพระราชทานเป็นส่วนพระองค์

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

ตอนที่ ๕๕ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ กันยายน ๒๔๘๕

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๘๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ลักษณะแห่งเหรียญรัตนาภรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้
ให้มีอักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. อยู่ในขอบวงกลมซึ่งมี
รัศมี และมีหน้าด้วยทองคำสำหรับร้อยแพรแถบข้างบน มี
ลำดับเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ อักษรพระปรมาภิไธยและขอบเรือนเงินประดับ
เพชรทั้งดวง

ชั้นที่ ๒ อักษรพระปรมาภิไธยทองคำ ลงยาสีขาว ขอบ
เรือนเงินประดับเพชร

ชั้นที่ ๓ อักษรพระปรมาภิไธยทองคำ ลงยาสีขาว ขอบ
สร้างทองคำ

ชั้นที่ ๔ อักษรพระปรมาภิไธยทองคำ ขอบสร้างเงิน

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

ตอนที่ ๕๕ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ กันยายน ๒๔๕๕

ชั้นที่ ๕ อักษรพระปรมาภิไธยเงิน ขอบสร้างเงิน
ให้มีแพรแถบกว้าง ๒๓ มิลลิเมตร พื้นสีเหลือง มี
สีขาว ๒ ข้าง สอดรอยหยักเหมือนกันทั้ง ๕ ชั้น สำหรับ
พระราชทานสตรี ผูกเป็นรูปแมงป่อง สำหรับพระราชทานบุรุษ
ไม่ผูก ไขกัลดอกเสื่อเบองชาย

มาตรา ๔ เหยี่ยุนจะพระราชทานแก่ผู้ใด แล้วแต่จะ
ทรงพระราชดำริเห็นสมควร โดยมีประกาศนียบัตรทรงลงพระ
ปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกรประจำพระองค์เป็นสำคัญ
กำกับไว้ด้วย ผู้ได้รับพระราชทานเหยี่ยุน จะเขียนอักษรย่อ
ไว้ท้ายชื่อ ก็ให้เขียนดังนี้

- ผู้ได้รับพระราชทานเหยี่ยุนชั้นที่ ๑ ให้เขียนว่า ภ.ป.ร. ๑
- ผู้ได้รับพระราชทานเหยี่ยุนชั้นที่ ๒ ให้เขียนว่า ภ.ป.ร. ๒
- ผู้ได้รับพระราชทานเหยี่ยุนชั้นที่ ๓ ให้เขียนว่า ภ.ป.ร. ๓
- ผู้ได้รับพระราชทานเหยี่ยุนชั้นที่ ๔ ให้เขียนว่า ภ.ป.ร. ๔
- ผู้ได้รับพระราชทานเหยี่ยุนชั้นที่ ๕ ให้เขียนว่า ภ.ป.ร. ๕

มาตรา ๕ เหยี่ยุนพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระ
มหากัณฐาส่วนพระองค์ และพระราชทานเป็นสิทธิ แม้ผู้ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

ตอนที่ ๕๕ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ กันยายน ๒๔๕๕

รับพระราชทานล่องลับไปแล้ว ก็ให้ตัดทอดแก่ทายาท เพื่อ
รักษาไว้เป็นที่ระลึกในวงศ์ตระกูลสืบไป หากว่าทายาทมี
ปรารถนาจะเชิดชูเกียรติคุณ จะใช้แต่ดวงเหรียญร้อยสร้อย
สวมคอ ก็พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ได้ แต่จะ
ร้อยแพรแถบเอาไปใช้ประดับไม่ได้

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญดวงใหม่เลื่อนเป็นชั้นสูงขึ้นไป
ต้องส่งเหรียญดวงเดิมคืน

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๓๖๕ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... และ ร่างพระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....
- : หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 8850
วันที่..... 19 ส.ค. 2562
เวลา..... 16.48 น.

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๕๓๖๕

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนประดิพัทธ์ พญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชวน หลีกภัย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่... ๒๕๖ / ๒๕... วันที่... 19 / ส.ค. / ๖๒
เวลา... 16.59... ส่ง... พรม...
....., ผู้อำนวยการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่... ๑ / ๒๕๖๒
วันที่... ๑๗ / ส.ค. / ๒๕๖๒
เวลา... ๑๗ - ๐๕ น.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๘

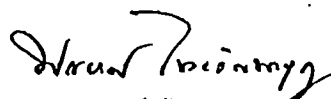

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และอนุมัติให้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ ที่ประชุมจึงได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่สองชั้นกรรมาธิการ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และลงมติเห็นชอบในวาระที่สาม และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

(นางพรรษมนต์ ไทยวัฒนานุกูล)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐

เหตุผล

เหรียญรัตนาภรณ์ เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่เป็นเครื่องหมายในส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์อย่างหนึ่ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชดำริสร้างขึ้นเป็นประเดิมสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณแก่ผู้ซึ่งมีความจงรักภักดีต่อได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ก็ได้ทรงอนุโลมสร้างเหรียญรัตนาภรณ์ขึ้นพระราชทานเป็นประเพณีสืบมาทุกรัชกาล ทั้งนี้เป็นแบบอย่างอันดี สมควรที่จะให้มีเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลปัจจุบันขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณส่วนพระองค์ตามโบราณราชประเพณีสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๔ เหรียญนี้จะพระราชทานแก่ผู้ใด แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร โดยมีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกรประจำพระองค์เป็นสำคัญ กำกับไว้ด้วย ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญนี้จะเขียนอักษรย่อไว้ท้ายชื่อ ก็ให้เขียนดังนี้

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๑ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๑

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๒ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๒

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๓ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๓

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๔ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๔

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๕ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๕

มาตรา ๕ เหรียญนี้พระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากรุณาธิคุณส่วนพระองค์ และพระราชทานเป็นสิทธิ แม้ผู้ได้รับพระราชทานล่วงลับไปแล้วก็ให้ตกทอดแก่ทายาท เพื่อรักษาไว้เป็นที่ระลึกในวงศ์ตระกูลสืบไป หากว่าทายาทมีความปรารถนาจะเชิดชูเกียรติคุณ จะใช้แต่ดวงเหรียญ ร้อยสร้อยสวมคอ ก็พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ได้ แต่จะร้อยแพรแถบเอาไปใช้ประดับไม่ได้ ถ้าผู้ได้รับพระราชทานก็ดี ทายาทก็ดี กระทำความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญดวงใหม่เลื่อนเป็นชั้นสูงขึ้นไป ต้องส่งเหรียญดวงเดิมคืน

มาตรา ๖ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญนี้อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสาวนงทิพา ของสิริวัฒนกุล)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

และร่างพระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

โดยที่เหรียญรัตนาภรณ์ เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่เป็นเครื่องหมายในส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์อย่างหนึ่ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชดำริสร้างขึ้นเป็นประเดิมสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณแก่ผู้ซึ่งมีความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ก็ได้ทรงอนุโลมสร้างเหรียญรัตนาภรณ์ขึ้นพระราชทานเป็นประเพณีสืบมาทุกรัชกาล ทั้งนี้เป็นแบบอย่างอันดี สมควรที่จะให้มีเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลปัจจุบันขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณส่วนพระองค์ตามโบราณราชประเพณีสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

โดยที่เหรียญราชรุจิ เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่เป็นเครื่องหมายในส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์อย่างหนึ่ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชดำริสร้างขึ้นเป็นประเดิมสำหรับพระราชทานแล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ก็ได้ทรงอนุโลมสร้างเหรียญราชรุจิขึ้นพระราชทานเป็นประเพณีสืบมา ทั้งนี้เป็นแบบอย่างอันดี สมควรที่จะให้มีเหรียญราชรุจิรัชกาลปัจจุบันขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายแห่งพระมหากษัตริย์คุณตามพระราชอัธยาศัยตามโบราณราชประเพณีสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

เป็นการกำหนดให้มีเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ขึ้นไว้สำหรับพระราชทานเป็นส่วนพระองค์ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) กำหนดลักษณะแห่งเหรียญรัตนารมณ์ รัชกาลที่ ๑๐ โดยมีอักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. อยู่ในขอบวงกลมซึ่งมีรัศมี เหนือรัศมีมีเลข ๑๐ ภายใต้อูณาโลม หลังอูณาโลมมีห่วงทำด้วยทองคำสำหรับร้อยแพรแถบกว้าง ๓๒ มิลลิเมตร พื้นสีเหลือง มีริ้วสีขาว ๒ ข้าง โดยลำดับของเหรียญรัตนารมณ์ รัชกาลที่ ๑๐ แบ่งออกเป็น ๕ ชั้น (ร่างมาตรา ๓)

(๒) การพระราชทานเหรียญรัตนารมณ์ รัชกาลที่ ๑๐ จะพระราชทานแก่ผู้ใด แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ซึ่งผู้ได้รับพระราชทานเหรียญนี้จะมีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกรประจำพระองค์เป็นสำคัญกำกับไว้ และกำหนดรูปแบบการเขียนอักษรย่อไว้ท้ายชื่อ (ร่างมาตรา ๔)

(๓) เหรียญรัตนารมณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณส่วนพระองค์และพระราชทานเป็นสิทธิ และเมื่อผู้ได้รับพระราชทานเสียชีวิตก็ให้ตกทอดแก่ทายาท แต่หากผู้ได้รับพระราชทานหรือทายาทกระทำความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ ก็อาจทรงเรียกคืนได้ นอกจากนี้ ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญดวงใหม่เลื่อนเป็นชั้นสูงขึ้นก็มีหน้าที่ต้องส่งเหรียญดวงเดิมคืน (ร่างมาตรา ๕)

(๔) การประดับเหรียญรัตนารมณ์ รัชกาลที่ ๑๐ สำหรับผู้ได้รับพระราชทานซึ่งเป็นสตรี ให้ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย ส่วนบุรุษให้ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย (ร่างมาตรา ๓ วรรคสอง) ส่วนทายาทหากมีความปรารถนาจะเชิดชูเกียรติคุณ ให้ใช้แต่ดวงเหรียญร้อยสร้อยสวมคอ แต่จะร้อยแพรแถบเอาไปใช้ประดับไม่ได้ (ร่างมาตรา ๕)

(๕) การรองรับสิทธิและหน้าที่ของผู้ได้รับพระราชทานเหรียญรัตนารมณ์ รัชกาลที่ ๑๐ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในลักษณะเดียวกันกับผู้ที่จะได้รับพระราชทานในภายหลัง (ร่างมาตรา ๖)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. .... เป็นการกำหนดให้มีเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ ขึ้นไว้สำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายแห่งพระมหากษัตริย์คุณตามพระราชอัธยาศัย โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) กำหนดชนิดของเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ มี ๒ ชนิด คือ ๑) เหรียญราชรุจิทอง ทำด้วยเงินกาไหล่ทอง และ ๒) เหรียญราชรุจิเงิน ทำด้วยเงิน โดยมีลักษณะเป็นเหรียญกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๒ มิลลิเมตร ด้านหน้ามีพระบรมรูปรัชกาลปัจจุบันครึ่งพระองค์ ทรงหันพระพักตร์ทางเบื้องขวา มีอักษรจารึกอยู่ริมขอบว่า “วชิราลงกรโณ ปรมราชาธิราชา” ด้านหลังมีรูปจักร กลางวงจักรจารึกอักษรว่า “ราชรุจिया ทินนมิท” ซึ่งแปลว่า เหรียญนี้ทรงพอพระราชหฤทัยพระราชทาน มีห่วงสำหรับร้อยแพรแถบที่มีขนาดกว้าง ๓๒ มิลลิเมตร พื้นสีเหลือง ริ้วสีขาว รวมทั้งกำหนดวิธีประดับสำหรับสตรีและบุรุษ (ร่างมาตรา ๓)

(๒) กำหนดอักษรย่อไว้ท้ายชื่อ เพื่อให้ทราบว่าเป็นผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ ชนิดใด (ร่างมาตรา ๔)

(๓) เหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พระราชทานเป็นเครื่องหมายแห่งพระมหากษัตริย์คุณตามพระราชอัธยาศัย และพระราชทานเป็นสิทธิ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเสียชีวิตก็ให้ตกทอดแก่ทายาท แต่ไม่มีสิทธิที่จะประดับเหรียญนี้ และหากผู้ได้รับพระราชทานหรือทายาทกระทำความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ ก็อาจทรงเรียกคืนได้ (ร่างมาตรา ๕)

(๔) การรองรับสิทธิและหน้าที่ของผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ
รัชกาลที่ ๑๐ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้
ในลักษณะเดียวกันกับผู้ที่จะได้รับพระราชทานในภายหลัง (ร่างมาตรา ๖)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

เพื่อให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญและทายาทได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
ตลอดจนทราบถึงสิทธิและหน้าที่ในการประดับเหรียญและการตักทอดแก้ทายาท

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ.....สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.....

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อให้เป็นไปตามโบราณราชประเพณีที่เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณส่วนพระองค์ตามโบราณราชประเพณี ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา ๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่สืบทอดกันมาในการตราพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ขึ้นไว้ เพื่อประโยชน์ในการรับรองสิทธิในการประดับเหรียญและการสืบทอดต่อไปยังทายาท และกำหนดหน้าที่ในการส่งคืนเหรียญเมื่อได้รับเหรียญชั้นสูงขึ้นหรือเมื่อทรงเรียกคืน ประกอบกับป้องกันมิให้ผู้ไม่มีสิทธิประดับเหรียญโดยมิชอบ ซึ่งจะมีความผิดตามมาตรา ๑๔๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

๒. ผู้ทำภารกิจ

กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำเหรียญตามที่จะทรงมีพระราชดำริเห็นสมควร

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เนื่องจากเหรียญรัตนาภรณ์เป็นเหรียญอิสริยาภรณ์ประจำรัชกาล เพื่อที่จะพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากษัตริย์คุณแก่ผู้ซึ่งมีความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ประกอบกับมาตรา ๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า “พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาและถอดถอนฐานันดรศักดิ์ และพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์” ดังนั้น การพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จึงเป็นพระราชอำนาจที่จะมีพระราชดำริให้มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดใดและจะพระราชทานแก่ผู้ใดตามพระราชอัธยาศัยได้ นอกจากนี้ แนวทางปฏิบัติที่สืบทอดกันมาได้มีการตราพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ประจำรัชกาลขึ้นไว้ เพื่อประโยชน์ในการรับรองสิทธิในการประดับเหรียญและการสืบทอดต่อไปยังทายาท และกำหนดหน้าที่ในการส่งคืนเหรียญเมื่อได้รับเหรียญชั้นสูงขึ้นหรือเมื่อทรงเรียกคืน รวมทั้งเป็นการป้องกันมิให้ผู้ไม่มีสิทธิประดับเหรียญโดยมิชอบ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ขึ้น

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

ไม่มีความซ้ำซ้อน

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

- ด้านเศรษฐกิจ ไม่กระทบ
- ด้านสังคม ไม่กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลและไม่ก่อให้เกิดภาวะใด ๆ แก่รัฐและประชาชน ไม่กระทบสิทธิหน้าที่ตามนิติกรรมสัญญา และความผูกพันใด ๆ ที่มีอยู่ก่อน
- ด้านงบประมาณ ไม่มี

๖. ความพร้อมของรัฐ

ไม่กระทบต่อรัฐ ไม่ต้องออกกฎหมายในลำดับรอง ไม่กระทบงบประมาณ กำลังคน หรือการตั้งหน่วยงานใด ๆ

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

ภารกิจของหน่วยงานตามกฎหมายนี้ไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำเหรียญตามที่จะทรงมีพระราชดำริเห็นสมควร ผู้รักษาการตามกฎหมายนี้คือนายกรัฐมนตรี

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย ทั้งนี้ หากผู้ได้รับพระราชทานเหรียญหรือทายาทกระทำความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมเกียรติก็อาจทรงเรียกคืนได้ เพื่อให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญหรือทายาทประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้สมเกียรติกับการได้รับพระราชทานเหรียญดังกล่าว

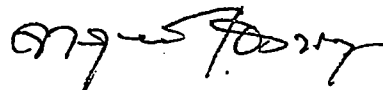
๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

- มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

(นางสาวจารุวรรณ เสงตระกุล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๖๒

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

